

Maan vesitalous ja kasvukunto

Hyviä käytäntöjä viljelyyn ja fosforilannoitukseen -webinaari 17.6.2020 klo 13-15.30

Webinaarissa keskustellaan mm. kestävästä fosforilannoituksesta ja kuullaan kokemuksia Loimaan viljelymenetelmäkokeesta. Webinaarin ohjelma ja linkki löytyvät sivulta 4. Tervetuloa!

Maanparannuskuidut parantavat kasvukuntoa ja vähentävät ravinnehuuhtoumia

Luken tutkimuksen mukaan erilaiset maanparannuskuidut ovat vähentäneet valumaveden kiintoainespitoisuutta 30-80 %. Kompostoitu ja kalkkistabiloitu ravinnekuitu sekä ravinneköyhä nollakuitu näyttävät toimivan vesiensuojelumenetelminä. Tämä lisää valinnanvaraa maanparannemateriaalien suhteen. Markkinoilla on myös luomukelpoisia kuitupohjaisia maanparanteita (<https://www.luke.fi/uutinen/kuitukasittely-voijopa-puolittaa-pellon-fosforivaluman/>).

Nollakuitua käytettäessä pitää huomioida, että lisääntynyt mikrobitoiminta sitoo maasta tyypeä ensimmäisenä vuonna. Muuten kuitujen satovaikutukset olivat Luken tutkimuksen mukaan vähäisiä tai aavistuksen suotuisia. Kompostoitu ravinnekuitu lisäsi hieman maan hiilipitoisuutta ja kaikki kuidut vaikuttivat selkeästi mikrobitoimintaan (www.luke.fi). Lue lisää: https://www.luke.fi/mt_metsateollisuuden-jamat-lisaavat-elamaa-pellossa-ja-sitovat-hiilta/

Lähteet

www.luke.fi (luettu 1.6.2020).

Sisältö

Jutut ja tulevat tapahtumat:

Hyviä käytäntöjä viljelyyn ja fosforilannoitukseen -webinaari 17.6.2020 klo 13-15.30	1
Maanparannuskuidut parantavat kasvukuntoa ja vähentävät ravinnehuuhtoumia	1
Kerääjäkasvi auttaa viljelijää ja ilmasto	2
KIPSI-hanke tiedottaa	3
Maveka-hankkeen toimet	4
Tapahtumakalenteri	5
Muiden järjestämät tapahtumat	5
Osallistu DLG-peltopäivään virtuaalisesti	5

Kerääjäkasvien käyttö on keino lisätä viljelyn monimuotoisuutta, estää ravinteiden joutumista pois pellolta ja parantaa maan kasvukuntoa. Yleisimmät kerääjäkasvit ovat viljan aluskasveiksi kylvettyjä heiniä tai apiloita. Kerääjäkasvien onnistumiseen vaikuttaa moni asia, eikä vähiten viljelijän motivaatio.

Kerääjäkasviala ryöpsähti yli kymmenkertaiseksi vuonna 2015 ympäristökorvauksen myötä. Ala pienehi oleellisesti seuraavana vuonna ja on sen jälkeenkin hiljalleen hiipunut. Silti se on edelleen merkittävä, yli satatuhatta hehtaaria.

Korvauksen rajaaminen 25 prosenttiin tilan pinta-alasta ei ollut ainoa syy pienenemiseen. Moni ensikertalainen luovutti epäonnistumiseen. Viljelyohjeet eivät saavuttaneet kaikkia ja siementen pintalevityksen heikko taimettuminen yllätti. Myös epäily aluskasvin liian kovasta kilpailusta pääkasvia kohtaan saattoi iskeä.

On avartavaa tavata viljelijöitä, jotka käyttävät kerääjäkasveja määrätietoisesti osana pellon kunnostusta. Tutkimustietoa haetaan, mutta omia ratkaisuja tehdään. Tutkijan ja viljelijän tapaamisissa tiedon saanti on molempapuoleista.

Onko hyvin kasvava aluskasvi vain riski pääkasville vai kerääjäkasvihyötyjen takaaja? Mikä saa käyttämään talouspaineiden alla rahaa kerääjäkasvin siemeneen ja kylvön onnistumiseen? Riittääkö tieto pellon elävyyden vähittäisestä paranemisesta uhraamaan ajatuksia kerääjäkasveille?

Vain pieni osa jatkaisi kerääjäkasvien käyttämistä, jos korvaus poistuisi. Muut motivoivat tekijät löytyvät niiden perusteluista, jotka jatkaisivat ilman korvaustakin. Jo mainittujen hyötyjen lisäksi kerääjäkasveilla on vaikutuksia, joita ei aina huomata. Märkinä syksyinä hyvä aluskasvusto auttaa kantamaan puimuria, mikä voi heijastua vuosiksi eteenpäin.

Kerääjäkasvien tiedetään ylläpitävän pellon multavuutta, mutta ilmastokeskustelu toi asialle uuden ulottuvuuden. Viljelijä tekee tärkeää työtä myös ilmastomuutoksen hillinnässä ja viljailoilla kerääjäkasvit ovat realistinen keino hiilinielun kasvattamiseen.

Tutkimus paikkaa tietoaaukkoja. Viimeksi aluskasvien on todettu toimivan suorakylvössä ja syysviljalla, kevätöljykasveillakin yhden kesän oloissa. Kerääjäkasvuston hyödyntäminen biokaasun raaka-aineena on mahdollista. Juuristohyödyt jäävät silloinkin pellon iloksi.

Muiden kuin satokasvien käyttö pellon tuoton turvaajina on kaikkea muuta kuin uusi keksintö. Nykyviljelijälle kerääjäkasvi on silti ajatuksena uusi. Kerääjäkasvitkin kannattaa viljellä huolella. Vaa'an eri kupeissa voi olla lyhyen ajan realismi ja pitkän tähtäimen tavoite, tai ne ovat samassa kupissa.

Teksti: Hannu Känkänen, Luonnonvarakeskus

Lue lisää kerääjäkasveista: <https://luomu.fi/tietopankki/uusiraha-hankkeen-aluskasviaineistoja/>

Luken Uusia tuloksia kerääjäkasveista -julkaisu löytyy täältä:
<https://jukuri.luke.fi/handle/10024/545632>

BSAG:n Kerääjäkasviopas, Käytännön ohjeita kerääjäkasvien hyödyntämiseen Suomessa:
<https://carbonaction.org/wp-content/uploads/2020/06/Keraajakasviopas2020.pdf>

Haku peltojen ilmaiseen kipsikäsitteilyyn on auki 21.4 - 21.6.

KIPSI-hanke siirtyi käytännön toteutusvaiheeseen 21.4., kun haku kipsikäsitteilyyn aukesi. Kipsikäsitteilyä voi hakea 21.6. asti osoitteessa www.kipsinlevitys.fi.

Saaristomeren valuma-alueella on kipsin levitykseen soveltuvia peltolohkoja noin 150 000 hehtaaria. Yli 3400 viljelijää, joilla on alustavan analyysin mukaan maanparannuskipsin levitykseen soveltuvia lohkoja, saivat huhtikuun puolivälissä kirjeen, jossa kerrottiin lyhyesti KIPSI-hankkeesta.

Maanparannuskipsin hankinta kilpailutettiin kokonaispalveluna eli yksi palveluntuottaja vastaa kipsin hankinnasta, kuljetuksesta pellonlaitaan ja levityksestä. Palveluntuottajaksi valikoitui Meriaura Oy, joka käyttää levitykseen paikallisia maatalousurakoitsijoita ja ostaa kipsin Yaran Siilinjärven tehtaalta.

Jos olet harkinnut kipsin levittämistä pelloillesi, mutta jokin asia mietityttää sinua, ota epäröimättä yhteyttä projektityöntekijöihin Pekka Salmiseen tai Tanja Pajunojaan. Myös ProAgria Länsi-Suomen neuvijat neuvovat mielellään tässä asiassa. Yhteystiedot ja lisätietoa hankkeesta löydät nettisivuilta: www.ymparisto.fi/kipsinlevitys.

Kuva: Mia Laakso

Mikä kipsi?

- Pellon kipsikäsitteily vähentää vesistöihin karkaavaa fosfori- ja kiintoaineshuutoutumaa noin puoleen viiden vuoden ajan.
- Kipsikäsitteilyn tulokset näkyvät heti – fosfori pysyy pellossa kasvien käytettävissä.
- Kipsin levitys parantaa peltojen mururakennetta, eroosiosuojausta sekä lähivesien ja Saaristomeren tilaa.
- Haittavaikutuksia viljelylle tai ympäristölle ei ole todettu.

Näin homma toimii

- Haku aika 20.4.–21.6.2020
- Täytä tai tulosta kipsihakemus osoitteessa kipsinlevitys.fi
- Levityksen aikataulu sovitaan sinulle sopivalle, sadonkorjuun jälkeiselle ajankohdalle.
- Kipsi toimitetaan pellon laitaa mahdollisimman lähellä levitysjankohtaa.
- Hankkeen kilpailuttama maatalousurakoitsija hoitaa kipsin levityksen. Kipsi levitetään levityslautasin varustetulla täsmälevittimellä.
- Kipsikäsitteily on sinulle ilmainen. Hanke maksaa kipsin, rahdin ja levityksen.

Kipsin levittämistä rajoittavat tekijät

Kipsin levitys ei ole mahdollista yli 1 ha:n suuruisten järvien valuma-alueilla, joiden viipymä on yli 10 vuorokautta, pohjavesialueilla, Natura-alueilla eikä happamilla sulfaattimailla. Pellolla sijaitsevien talousvesikaivojen ympärille jätetään 30-100 m levyinen käsittelemätön vyöhyke. Lisäksi kipsin levitystä voi rajoittaa pellon huono tai huononlainen magnesium- tai kaliumtila. Luomutiloille tämä kipsi ei myöskään sovellu.

www.ymparisto.fi/fi-FI/Kipsin_levitys.

Maveka-hankkeen toimet siirtyivät väliaikaisesti verkkoon

Teemme **podcast- sekä videototeutuksia maan kasvukunnan ylläpidosta ja sen parantamisesta.**

Hankkeelle voi mielellään lähettää toiveita näihin asioihin liittyvistä tiedon tarpeista.

Tilaisuudet ja retket on toistaiseksi peruttu. Lisätietoa uutiskirjeissä ja verkkosivuilla: www.mtk.fi/maveka.

Pellon kasvukuntoryhmä

Peltokierros Varsinais-Suomessa -podcast-sarja

Kokemuksia, ideoita ja esimerkkejä pelloilta

Maveka-hanke vierailee tulevan kasvukauden aikana varsinaissuomalaisilla pelloilla. Jutuissa kuullaan viljelijöiden kokemuksia ja näkemyksiä tilakohtaisista viljelyratkaisuista ja samalla seurataan kasvukauden etenemistä.

Lanta ja kierrätysravinteet

Kasvintuotantotilan kokemuksia lannan käytöstä 7.5.2020 podcast:

<https://soundcloud.com/summit-media-507893362/maveka-lannan-kaytto>

Kasvintuotantotilan
kokemuksia lannan
käytöstä

Haastateltavana Heikki Ajosenpää,
Kallelan luomutila

Pellon kasvukuntoryhmä

Hyviä käytäntöjä viljelyyn ja fosforilannoitukseen -webinaari

Aika: 17.6.2020 klo 13-15.30

Linkki: <https://www.youtube.com/watch?v=5PMK7R8XAq0>

13-13.10 Webinaarin tausta ja ohjelman esittely, Sami Talola, Maveka-hanke

13.10-13.50 Taloudellinen ja kestävä fosforilannoitus, erikoistutkija Risto Uusitalo, Luke

13.50-14.20 Kokemuksia Loimaan viljelymenetelmäkokeesta, Tuomas Levomäki, Loimaan koulutila

14.20-14.50 Miten fosforin puute ilmenee kasvustossa? Juha Liespuu, Yara

14.50-15.00 Viljelijäpuheenvuoro, Aki Laaksonen, Kivilän tila

15.00-15.30 Keskustelu ja yhteenveto

TAPAHTUMAKALENTERI

Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke

<i>Kesäkuu</i>	Kokemuksia kevätkylvöistä ja uusista maatalousteknologioista -podcast
<i>17.6.2020</i>	Hyviä käytäntöjä viljelyyn ja fosforilannoitukseen -webinaari
<i>Kesäkuu</i>	Lanta-podcast

Muiden järjestämät tapahtumat

5

Maan vesitalous ja kasvukunto (MAVEKA) -hanke,
MTK-Varsinais-Suomi

Sami Talola
040 501 0700
sami.talola@mtk.fi

Löydät meidät netistä:
www.mtk.fi/maveka

Osallistu DLG-peltopäivään virtuaalisesti

Huom. kieli saksa tai englanti. Event "Forums live" on June 16, 2020

Take part in live lectures online on the following topics:

- Pulse width modulation in crop protection. What does technology bring in practice? (German)
- Mixing, laying, grazing, turning - with which tillage is the right basis for inventory management laid? (German)
- More diversity in the field - more success for the farmer? Both are possible with legumes! (German)
- Science fiction becomes reality: Robots in mechanical weeding. (English)

Read more: <https://www.dlg-feldtage.de/en/dlg-feldtage-digital>